

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 12. septembra 2007

o državni pomoči C 54/2006 (ex N 276/2006) iz priglasenega načrta Poljske za podjetje Bison Bial SA

(notificirano pod dokumentarno številko C(2007) 4145)

(Besedilo v poljskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/145/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe ⁽¹⁾ v skladu z navedenimi določbami,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Poljska je 4. maja 2006 priglasila načrtovano pomoč za prestrukturiranje podjetja Bison-Bial SA (v nadaljnjem besedilu „BB“).
- (2) Z dopisom z dne 13. junija 2006 je Komisija zaprosila Poljsko, da predloži nekatere manjkajoče informacije, ki so jih poljski organi ustrezno predložili 13. julija 2006. Komisija je za dodatne informacije zaprosila z dopisom z dne 29. avgusta 2006. Poljski organi so odgovorili z dopisi z dne 18. septembra, 20. oktobra in 3. novembra 2006.
- (3) Z dopisom z dne 20. decembra 2006 je Komisija obvestila Poljsko, da se je v zvezi s pomočjo odločila sprožiti postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES. Odločitev Komisije, da sproži postopek na podlagi člena 88(2) Pogodbe ES, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije*. ⁽²⁾ Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe o ukrepu.
- (4) Poljski organi so svoja stališča predložili z dopisom z dne 23. januarja 2007. Pripomb ni predložila nobena tretja stran.

⁽¹⁾ UL C 23, 1.2.2007, str. 20.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

- (5) S predstavniki poljskih organov in podjetjem BB je bil dne 28. marca organiziran sestanek. Komisija je zaprosila za dodatne informacije z dopisom z dne 17. aprila 2007. Poljski organi so odgovorili z dopisom z dne 15. maja 2007.

2. PODROBEN OPIS POMOČI

2.1 Podjetje

- (6) BB je veliko podjetje, ki proizvaja naprave za strojna orodja, kot so vpenjalne glave stružnic, vretenasta orodja, rezkalniki in držala za orodja. Ustanovljeno je bila leta 1948 kot državno podjetje. Leta 1997 je država prodala 53 % delnic podjetja BB zasebnemu podjetju Metalexport Sp. z o.o., ki se je leta 2004 preimenovalo v Mex-Holding Sp. z o.o. Ob koncu leta 2006 je imela država 18 % delnic podjetja BB, medtem ko so bili preostali delničarji zasebni vlagatelji. V BB je bilo leta 2006 zaposlenih 950 delavcev, kar je manj kot leta 2000, ko jih je bilo 1 680.
- (7) Leta 2004 je imelo podjetje 17-odstotni delež na poljskem trgu naprav za strojna orodja, kar je bilo samo 20 % proizvodnje podjetja BB, saj podjetje proizvaja zlasti za izvoz (leta 2004 se je 30 % proizvodnje izvozilo v Združene države, 15 % v Italijo, 7 % v vzhodnoevropske države, vključno z Rusijo, in 5 % v Združeno kraljestvo). Podjetje večino svojih izvoženih proizvodov distribuira prek podjetij iz skupine Mex-Holding Group, kot so Toolmex Corporation (ZDA), Mexpol GmbH (Nemčija), Toolmex Polmach (UK) ali Italmex SA (Italija).
- (8) Ocenjeni delež podjetja BB na evropskem trgu znaša 1,3 %. Geografski obseg trga za te izdelke je vsaj evropski in verjetno tudi svetovni. Za proizvodnjo standardnih naprav za strojna orodja, kot so tista, ki jih izdeluje BB, je značilna presežna zmogljivost na svetovni in evropski ravni.
- (9) Podjetje leži v regiji, ki je upravičena do pomoči v skladu s členom 87(3)(a) Pogodbe ES.

2.2 Težave, s katerimi se srečuje podjetje

- (10) Podjetje BB je imelo prvič težave leta 2001, ko je imelo izgubo v višini 24 milijonov PLN. Poljska je ugotovila naslednje glavne razloge za te finančne težave:
- povečana vrednost poljskega zlota glede na ameriški dolar (na Združene države pride 30 % prodaje podjetja),
  - poslovna skupina kot celota je v težkem finančnem položaju in matično podjetje ni vrnilo posojila v višini 16 milijonov PLN,
  - padec izvoza zaradi stagnacije v Združenih državah in Zahodni Evropi po septembru 2001.
- (11) Te okoliščine so poleg visokih stroškov izposojanja, ki prevladujejo na trgu, povzročile resne likvidnostne težave. Finančne težave so pripeljale do zaostalih plačil dolga. Leta 2002 so štiri banke zahtevale takojšnje poplačilo posojil. Podjetje BB ni moglo izpolniti svojih obstoječih obveznosti, vključno s plačili, kar je pripeljalo do štirimesečnega zaprtja tovarne. Prodaja se je zmanjšala za polovico (z 91 milijonov PLN leta 2001 na 48 milijonov PLN leta 2002), leto pa so zaključili s 74,8 milijona PLN neto izgube.
- (12) Težave podjetja BB so bile odraz vedno slabših razmer v njegovem matičnem podjetju – Mex-Holding Sp. z o.o. Leta 2002 je skupina kot celota ustvarila za 75,8 milijona PLN izgub. Od takrat se je položaj sicer izboljšal, vendar skupina še naprej beleži izgube, njen lastniški kapital pa je negativen.
- (13) Leta 2003 je podjetju uspelo zmanjšati svoje izgube na 8,5 milijona PLN, v letu 2004 pa je ustvarilo 5,1 milijona PLN dobička. Po navedbah poljskih organov je to odražalo dejstvo, da se je začelo prestrukturiranje podjetja BB. Izvajanje prvih ukrepov prestrukturiranja je pripeljalo do povečane prodaje, nižjih stroškov in delnega odpisa dolga. Tako je podjetje leta 2005 in 2006 ustvarilo dobiček v višini 20 milijonov PLN oziroma 12,5 milijona PLN.
- (14) Res je, da BB ustvarja dobiček, a se še vedno bori za preživetje. Nakopičene izgube iz poslovanja od leta 2001 naprej so povzročile veliko zadolženost. Leta 2004 je bila vrednost sredstev ocenjena na 57 milijonov PLN, obveznosti pa so znašale 115,7 milijona PLN. Z drugimi besedami, lastniški kapital je bil negativen. Ob koncu leta 2006 je bil lastniški kapital še vedno negativen in je znašal 26 milijonov PLN. Analiza, predložena Komisiji, kaže, da bo podjetje brez pomoči v bližnji prihodnosti šlo v stečaj, ker ne bo moglo vrniti različnih dolgov, ki jih je treba povrniti takoj.
- Postopek prestrukturiranja*
- (15) Podjetje BB je izdelalo načrt za prestrukturiranje za obdobje 2003–2009. Prestrukturiranje se zlasti osredotoča na finance, sredstva in zaposlovanje. Finančno prestrukturiranje, ki se je začelo leta 2003, je vključevalo poplačilo starih dolgov v skladu s sporazumi, sklenjenimi z zasebnimi upniki, odpis dela javnega in zasebnega dolga ter poplačilo preostalega javnega dolga z uporabo posojila, ki naj bi ga dala agencija za industrijski razvoj v državni lasti („IDA“).
- (16) Leta 2004 je podjetje podpisalo sporazume o poplačilu dolgov bankam in svojim zaposlenim ter sporazum o sodni poravnavi z drugimi zasebnimi upniki.
- (17) Operativno prestrukturiranje se je začelo leta 2001. Podjetje je zmanjšalo število zaposlenih s 1 680 delavcev leta 2000 na 1 144 leta 2001 in 925 leta 2005. Do konca obdobja prestrukturiranja bi podjetje moralo imeti 800 zaposlenih. Z drugimi besedami, do konca prestrukturiranja se bo število zaposlenih zmanjšalo za 52 % v primerjavi z letom 2000 ali za 30 % v primerjavi z letom 2001.
- (18) Kar zadeva prestrukturiranje sredstev, BB načrtuje prodajo svojih presežnih sredstev, selitev in prodajo zemljišča, na katerem ima trenutno prostore. V skladu s predloženo oceno znaša tržna vrednost zemljišča [...] ⁽³⁾ milijonov PLN. Sprva so poljski organi navedli, da naj bi se zemljišče prodalo leta 2009, saj bi bilo treba najprej vse stroje in opremo prepeljati na novo lokacijo. Poleg tega je nepremičnina, ki je naprodaj, obremenjena s hipoteko. Po odločitvi Komisije, da sproži uradni postopek preiskave, je Poljska navedla, da bi se lahko prodaja preložila do leta 2010.

⁽³⁾ Zaupne informacije.

- (19) Med letoma 2003 in 2005 je podjetje BB vložilo 1,4 milijona PLN, naložbe, načrtovane za obdobje med letoma 2006 in 2009, pa znašajo 14,2 milijona PLN. Gre predvsem za nadomestne naložbe, tj. nakup učinkovitejših in okolju prijaznejših strojev in opreme. V načrtu je kakršno koli večje povečanje naložb preloženo do leta 2009 zaradi omejenih razpoložljivih finančnih sredstev. Večina naložb se bo izvedla leta 2010 in bo povezana z načrtovano preselitvijo podjetja na novo lokacijo.
- (20) Poljska je sprva predlagala, da je treba zmanjšanje števila zaposlenih in proizvodnega območja podjetja šteti kot zadostno za ublažitev škodljivih učinkov pomoči. Vendar pa je Poljska tudi potrdila, da bi se ta znižanja izravnala z načrtovanimi naložbami v bolj produktivno opremo, zaradi česar se proizvodna zmogljivost podjetja BB ne bi spremenila. Poljska je navedla, da bi bilo treba ohranitev zmogljivosti na trenutnih ravneh (namesto njenega povečanja) samo po sebi obravnavati kot izravnalni ukrep.
- (21) Priglašeni načrt za prestrukturiranje je predvideval, da bodo stroški prestrukturiranja za obdobje 2003–2009 znašali 138 milijonov PLN, pri čemer bi bili glavni del stroški finančnega prestrukturiranja v višini 122,6 milijona EUR. Preostalih 15,6 milijona PLN so stroški naložb.
- (22) Načrt predvideva, da bo finančno prestrukturiranje zajemalo poplačilo 65,6 milijona PLN dolgov bankam na podlagi sporazumov o poravnavi, poplačilo drugih zasebnih dolgov v višini 17,5 milijona EUR in vračilo 39,5 milijona PLN javnega dolga. Celotni znesek načrtovane državne pomoči se bo namensko rezerviral za odplačilo javnega dolga. Del stroškov prestrukturiranja se bo financiral iz prihodkov, pridobljenih od prodaje sredstev, ko se bo podjetje preselilo na svojo novo lokacijo.

Ukrepi pomoči

- (23) Državna pomoč za prestrukturiranje podjetja BB temelji na dveh zakonih: Zakonu o javnem dolgu zaradi prestrukturiranja podjetij z dne 30. avgusta 2002 („Zakon z dne 30. avgusta 2002“) in Zakonu o državni pomoči za podjetja, ki so posebej pomembna za trg dela, z dne 30. oktobra 2002 („Zakon z dne 30. oktobra 2002“), kakor je bil spremenjen z Zakonom z dne 14. novembra 2003.

(24) Zakon z dne 30. avgusta 2002 je v poljski sistem vključil možnost, da lahko podjetja v finančnih težavah javni dolg prestrukturirajo z odpisi. Zadevno podjetje je moralo vložiti prošnjo skupaj z načrtom za prestrukturiranje vsakemu posameznemu javnemu organu, katerega terjatve naj bi se prestrukturirale (v nadaljnjem besedilu „organ za prestrukturiranje“). Ker je organ za prestrukturiranje sklenil, da bi lahko predlagani načrt za prestrukturiranje izboljšal finančni položaj podjetja, je izdal odločbo o pogojih prestrukturiranja, v kateri so bili naštetih dolgovi, ki jih je zajemalo prestrukturiranje. Če bi podjetje izpolnilo vse pogoje, naložene v odločbi, je bil organ za prestrukturiranje zakonito dolžan izdati odločbo za odpis dolgov, navedenih v odločbi o pogojih prestrukturiranja.

(25) Zakon z dne 30. oktobra 2002 je kasneje centraliziral ta sistem in predsednika agencije IDA pooblastil, da izda odločbo, ki je enakovredna zgoraj navedeni odločbi o pogojih prestrukturiranja, imenovano odločba o prestrukturiranju (člen 10(1)(4), ki se razlaga v povezavi s členom 19). Odločba o prestrukturiranju vsebuje oceno načrta za prestrukturiranje in navaja, kako mora biti prestrukturiran javni dolg, naveden v načrtu. Zadevni organi za prestrukturiranje so nato zakonsko dolžni izdati posamezne odločbe za odpis javnega dolga, navedenega v odločbi o prestrukturiranju.

(26) Ne nazadnje, Zakon z dne 14. novembra 2003, ki spreminja Zakon z dne 30. oktobra 2002, je prestrukturiranje javnega dolga pogojil s prenosom sredstev, ki ustrezajo vsaj 25 % skupnega zneska dolga, ki se bo prestrukturiral, na tretje podjetje, nosilca dejavnosti (podjetje, katerega lastnik je v celoti IDA ali ministrstvo za finance). Prihodki od prodaje teh sredstev s strani nosilca dejavnosti naj bi vsaj delno pokrili zadevni javni dolg, preostali del pa bi se odpisal po koncu prestrukturiranja.

(27) Podjetje BB je zaprosilo za prestrukturiranje javnega dolga v skladu z zakonom z dne 30. avgusta 2002 in 30. oktobra 2002. Skupna nominalna vrednost načrtovane državne pomoči je 31,43 milijona PLN⁽⁴⁾ (8,2 milijona EUR). Ti ukrepi zajemajo preferenčno posojilo in odpis javnega dolga. Podroben opis ukrepov državne pomoči je naveden v spodnji razpredelnici.

⁽⁴⁾ Poljski organi so predlagali, da bi bilo treba za izračun elementa pomoči ukrepa vrednost sredstev, ki bi se prenesla na nosilca dejavnosti v zameno za odpis dolga, odšteti od nominalne vrednosti pomoči. V bistvu prenos teh sredstev pomeni prispevek podjetja k prestrukturiranju in nima nobenega vpliva na vrednost ukrepa pomoči. Zaradi tega je v tem primeru element pomoči enak nominalni vrednosti pomoči.

Razpredelnica 2

Načrtovana državna pomoč

(PLN)

Št.	Organ, ki je dodelil pomoč	Vrsta pomoči	Nominalni znesek pomoči
Pomoč v skladu z Zakonom z dne 30. avgusta 2002			
1.	ZUS, Białystok	Odpis	933 474,51
2.	ZUS, Bielsk Podlaski	Odpis	113 884,66
3.	ZUS, Zambrów	Odpis	144 934,88
4.	Župan Białystoka	Odpis	1 448 108,90
5.	Državni sklad za rehabilitacijo invalidov (PFRON)	Odpis	519 591,35
6.	Davčni urad II, Białystok	Odpis	217 590,00
Skupaj pomoč v skladu z Zakonom z dne 30. avgusta 2002			3 377 584,30 (z obrestmi na dan 31. decembra 2005: 6 171 774,74)
Pomoč v skladu z Zakonom z dne 30. oktobra 2002			
7.	ZUS, Białystok	Odpis	3 019 362,90
8.	Župan Białystoka	Odpis	1 505 534,12
9.	Državni sklad za rehabilitacijo invalidov (PFRON)	Odpis	539 650,70
10.	Davčni urad, Białystok	Odpis	71 516,60
11.	Urad Białystok Voivodship	Odpis	25 064,81
12.	Okrožje Grajewo	Odpis	12 133,80
13.	Občina Kolno	Odpis	17 224,60
14.	Župan Kolna	Odpis	248 648,09
15.	ZUS, Zambrów	Odpis	626 625,15
16.	ZUS, Białystok	Odpis	398 029,30
Skupaj odpisi v skladu z Zakonom z dne 30. oktobra 2002			6 463 790,07 (z obrestmi na dan 31. decembra 2005: 9 259 229,92)
17.	Agencija za industrijski razvoj	Preferencialno posojilo	16 000 000
Skupaj			31 431 004,66

3. ODLOČITEV O SPROŽITVI POSTOPKOV V SKLADU S ČLENOM 88(2) POGODBE ES

- (28) Komisija se je odločila, da bo sprožila uradni postopek preiskave, ker dvomi, da je pomoč za prestrukturiranje skladna s skupnim trgovom.
- (29) Najprej je Komisija dvomila, da bo načrt za prestrukturiranje obnovil dolgoročno sposobnost preživetja

podjetja. Komisija je sumila, da je do dobičkov, zabeleženih v letih 2004 in 2005, prišlo zaradi enkratnih postavk (npr. odpisa dolga), tako da niso bili znak dejanskih izboljšav v podjetju. Poleg tega se je načrt osredotočal na odplačilo starih dolgov, naložba, ki jo je predvideval, pa ne bi zadostovala za zagotovitev konkurenčnih proizvodjalnih sredstev na koncu obdobja prestrukturiranja.

- (30) Drugič, Komisija je dvomila o veljavnosti predlaganih izravnalnih ukrepov. Podjetje je načrtovalo zmanjšanje površine tovarne, vendar pa s tem ne bi zmanjšalo proizvodne zmogljivosti. Število zaposlenih se je že občutno zmanjšalo, vendar naj bi to bilo nujno zaradi sposobnosti preživetja.
- (31) Ne nazadnje, zdelo se je, da se vsi ukrepi, ki so jih poljski organi navedli kot lastni prispevek podjetja, ne morejo šteti kot taki v smislu Smernic. Zato ni bilo jasno, ali bi bil dejanski lastni prispevek dovolj visok, tj. ali je bila pomoč omejena na najmanjši možni znesek.

4. PRIPOMBE POLJSKE

- (32) Po odločitvi Komisije, da bo sprožila uradni postopek preiskave glede načrtovane pomoči za podjetje BB, so poljski organi poslali podrobne informacije o strategiji podjetja.
- (33) Poljski organi so pojasnili, da je proizvodnja podjetja v Białystoku potekala v dveh obratih, od katerih je bil eden v središču mesta Białystok (obrat v ulici [...]). BB načrtuje, da bo to nepremičnino prodal in svojo proizvodnjo bodisi preselil v svoj drugi obrat bodisi kupil tretji obrat, preselil celotno proizvodnjo tja ter prodal oba obrata, ki ju ima sedaj. Na podlagi poslanih predvidevanj podjetje BB načrtuje, da bo do leta 2010 vložilo [...] milijonov PLN, ko se bo obrat v ulici [...] prodal. Če se bo podjetje odločilo, da bo prodalo oba obrata in se preselilo na novo lokacijo, bo znesek naložb celo višji.
- (34) Poljski organi so potrdili, da se bo podjetje leta 2010, ko se bo preselilo, v bistvu posodobilo. Med letoma 2010 in 2014 namerava BB vložiti 43 milijonov PLN, pri čemer naj bi se [...] milijonov PLN naložb izvedlo do konca leta 2010, to je do načrtovanega datuma selitve.
- (35) Poljski organi navajajo, da so naložbe, načrtovane za obdobje 2010–2014, zasnovane tako, da bodo posodobile zasnovano in sistem vodenja proizvodnje, avtomatizirale montažni proces za standardne naprave, izboljšale kakovost proizvodov, optimizirale postopke tehnološke proizvodnje ter toplotno in kemično obdelavo izdelkov ter izboljšale merilne in kontrolne metode. Poljski organi so prav tako potrdili, da menjava lokacije in naložbe, ki se bodo izvedle po tem, pomenijo izvajanje dolgoročne strategije podjetja.
- (36) Da bi se izognili nepotrebnemu izkrivljanju konkurence, so poljski organi in podjetje predlagali tri druge možnosti kot možne izravnalne ukrepe, ki naj bi jih podjetje izvedlo:
- a) zamejitev proizvodnje z zmanjšanjem števila proizvodov podjetja BB za 5 % v primerjavi z njegovo načrtovano proizvodnjo v prihodnosti, ali
- b) zmanjšanje zmogljivosti s prodajo 5 % strojnega orodja podjetja BB, ali
- c) zmanjšanje zmogljivosti s prodajo proizvodnega obrata podjetja BB [...], ki je leta 2006 obračunal 13 % prometa podjetja BB in ustvaril 1,2 milijona PLN dobička.
- (37) Tretja možnost, tj. odprodaja proizvodnega obrata v [...], bi pripeljala do 46-odstotnega zmanjšanja asortimenta proizvodov podjetja BB in 12-odstotnega zmanjšanja števila strojnega orodja. Vendar pa je proizvodni obrat v [...] delno obremenjen z dolgom, katerega prestrukturiranje naj bi se financiralo s priglašeno državno pomočjo. Poleg tega so sredstva [...] obremenjena s hipoteko ali pomenijo vrednostne papirje za poplačilo komercialnega dolga podjetja BB. Zato poljski organi trdijo, da je treba problem zadolženosti [...] rešiti najprej in da se oddelek ne more prodati prej kot leta 2009. Podjetje BB se je zavezalo, da bo sprejelo vse potrebne ukrepe za dokončanje prodaje do konca leta 2009, če se bo Komisija odločila, da bi to bil ustrezn izravnalni ukrep.
- (38) V zvezi s financiranjem postopka prestrukturiranja so poljski organi navedli, da je ob upoštevanju nedavne rasti cen nepremičnin v regiji in lokacije zemljišča, ki naj bi se prodalo (središče mesta Białystok), pričakovani prihodek od prodaje [...] milijonov PLN. Ocenjeni prihodek od prodaje proizvodnega obrata [...] je [...] milijonov PLN. In nazadnje, v skladu s pravno podlago, na kateri temelji načrtovani program državne pomoči, mora podjetje BB sredstva v višini 2,795 milijonov PLN prenesti na javni organ (nosilca dejavnosti) v zameno za odpis dolga.

5. OCENA POMOČI

5.1 Državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES

- (39) V skladu s členom 87(1) Pogodbe je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica ali je dodeljena iz državnih sredstev in ki z dajanjem prednosti določenim pravnim oziroma fizičnim osebam ali proizvodnji določenih dobrin v kakršni koli obliki izkrivlja konkurenco ali grozi, da bi jo izkrivljala, ni združljiva s skupnim trgom, kolikor vpliva na trgovino med državami članicami.
- (40) Načrtovani odpis javnega dolga, vključno z obračunanimi obrestmi, in posojilo od agencije, ki je v državni lasti, vključujeta državna sredstva. Ti rešitvi prav tako podeljujeta ugodnost podjetju z znižanjem njegovih stroškov. Kar zadeva drugi ukrep, glede na to, da je BB podjetje v težavah in da iz njih izhajajoče obveznosti močno presegajo njegova sredstva, ta ne bi pridobil te vrste financiranja na trgu. Element pomoči se zato lahko obravnava kot celotni znesek posojila.
- (41) Prejšnje odločbe o prestrukturiranju, v katerih sta bila obljubljeni odpis javnega dolga in začasna opustitev izvršitve poplačila dolga, lahko prav tako pomenijo pomoč. Vendar pa Komisija meni, da se v tem primeru element pomoči teh „odložitev“ odraža v priglašeni pomoči, tj. v obrestih, obračunanih za celotno obdobje in dodanih k skupnemu znesku dolga, ki bi se odpisal.
- (42) Naprave za strojna orodja, ki jih proizvaja podjetje BB, se prodajajo na trgu EU. BB prav tako tekmuje z drugimi evropskimi proizvajalci na tretjih trgih. Močan položaj, ki ga BB uživa zaradi državne pomoči, lahko tako vpliva na konkurenco v Evropi, kar pomeni, da je merilo izkrivljanja trgovine v Skupnosti izpolnjeno.
- (43) Zato se za zgoraj navedene ukrepe šteje, da pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

5.2 Odstopanja v skladu s členoma 87(2) in 87(3) Pogodbe ES

- (44) Izjeme, določene v členu 87(2) Pogodbe ES, se v tem primeru ne uporabljajo. Kar zadeva izjeme v skladu s členom 87(3), glede na to, da je glavni cilj pomoči obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja podjetja v težavi, se lahko uporabi samo izjema, navedena v členu 87(3)(c),

ki odobrava državno pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Zato se lahko za pomoč šteje, da je združljiva na podlagi člena 87(3)(c) Pogodbe ES samo, če se upoštevajo pogoji, določeni v Smernicah Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu „Smernice“).

5.3 Upravičenost podjetja

- (45) V skladu s Smernicami je podjetje v težavah, ko ni zmožno z lastnimi sredstvi ali s sredstvi, ki jih lahko pridobi od svojih delničarjev ali si jih sposodi, preprečiti izgube, ki bi brez zunanjega posredovanja državnih organov skoraj gotovo ogrozile obstoj družbe. Smernice navajajo tudi nekatere značilne lastnosti teh podjetij, kot so naraščajoči dolgovi ali zmanjšanje čiste vrednosti sredstev. V skladu s točko 13 Smernic podjetje, ki pripada večji poslovni skupini, običajno ni upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, razen če je mogoče dokazati, da je vzrok težav v podjetju samem in te niso posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov v skupini ter da so težave prehude, da bi jih lahko odpravila skupina sama.
- (46) BB je treba obravnavati kot „podjetje v težavah“ v smislu Smernic. Njegov lastniški kapital je negativen. Podjetje odplačuje stare dolgove zasebnim upnikom v skladu s podpisanimi sporazumi (zadnji obroki naj bi bili plačani leta 2009). Če podjetje ne bo odplačalo svojega javnega dolga (s poplačilom ali odpisom), bo ta takoj zapadel v plačilo. Z izvršbo tega dolga ne bo mogoče poplačati obrokov zasebnim upnikom, na koncu pa obstaja verjetnost, da bo podjetje šlo v stečaj. BB si ne more izposoditi sredstev na trgu, da bi poplačal ta javni dolg, saj je njegov finančni položaj zelo šibek, vsa njegova sredstva pa so že bila zastavljena.
- (47) Obstoj dobičkov ne spremeni te ocene upravičenosti podjetja, ker lastniški kapital podjetja BB ostaja negativen. Treba je upoštevati tudi, da je bilo dobičke mogoče ustvariti samo zato, ker so javni organi začasno odložili izvršbe zaradi načrtovanega odpisa dolga.
- (48) Matično podjetje BB je tudi v težavah, saj ustvarja izgube in kopiči dolgove, zato podjetju BB ne more pomagati odpraviti težave. Težave matičnega podjetja so se začele kmalu po letu 2000. Nevračilo posojila, ki ga je svojemu matičnemu podjetju posodilo podjetje BB, kar je tudi eden od vzrokov za njegove težave, odraža dejanske težave, s katerimi se srečuje matično podjetje. To ni bil poskus povečanja dobičkov dela skupine ali namernega poslabšanja težav podjetja BB.

⁽⁵⁾ UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

5.4 Obnovitev sposobnosti preživetja

- (49) Komisija je v odločbi o sprožitvi uradnega postopka preiskave izrazila dvome glede postopka prestrukturiranja in poudarila, da je njegov obseg predvsem finančni in da ne upošteva zadosti industrijskega prestrukturiranja. Poljski organi so po odločbi o sprožitvi uradnega postopka preiskave poslali dodatne informacije, s katerimi so pomirili dvome Komisije glede obnove sposobnosti preživetja.
- (50) Podrobna analiza računovodske evidence podjetja BB kaže na dejansko izboljšanje poslovanja podjetja od 2004–2005 naprej. Nepredvideni dogodki so samo v omejenem obsegu prispevali k temu izboljšanju. Nepredvideni dogodki, npr. odpisi dolgov, so dodatno pozitivno vplivali na rezultate podjetja, glavni vir dobičkov podjetja BB pa izhaja iz njegovih poslovnih dejavnosti.
- (51) Analiza prestrukturiranja proizvodov kaže, da se podjetje vedno bolj osredotoča na proizvode z višjo dodano vrednostjo (leta 2001 je podjetje BB izdelalo 709 000 izdelkov s 84,9 milijona PLN prihodkov od prodaje, medtem ko je leta 2006 izdelalo 377 000 izdelkov s 93,8 milijona PLN prihodkov od prodaje).
- (52) Načrtovane naložbe za obdobje 2003–2009 znašajo 14,75 milijona PLN. Podjetje namreč načrtuje izvesti program dodatnih večjih naložb leta 2010 v vrednosti [...] milijonov PLN, kar je povezano z načrtovano selitvijo tovarne na novo lokacijo. Komisija meni, da se bo dolgoročna sposobnost preživetja lahko obnovila samo z izvedbo drugega dela programa naložb.
- (53) Zaradi tega in ob upoštevanju, da se bo prodaja nepremičnine, ki je nujna za financiranje naložb, preložila do leta 2010, Komisija meni, da je treba obdobje prestrukturiranja podaljšati do konca leta 2010 in da so naložbe, ki jih podjetje načrtuje za leto 2010, del ukrepov prestrukturiranja. Posledično bi naložbe med letoma 2003 in 2010 znašale [...] PLN (14,75 milijona PLN + [...] milijona PLN), kar je precej več od prvotno načrtovanega zneska 15,6 milijona PLN.
- (54) Komisija ugotavlja, da se donosnost lastniškega kapitala podjetja BB trenutno ne more izračunati, saj je njegov lastniški kapital negativen. Do leta 2010 se bo lastniški kapital podjetja postopoma vzpostavil. Te številke za leto 2011 lahko služijo kot dolgoročna vrednost. Tisto leto bo donosnost lastniškega kapitala 9 % (4 milijone PLN neto dobička iz 44 milijonov PLN lastnega kapitala). Čeprav ta raven ni zelo visoka, se zdi, da je upravičena,

ob upoštevanju dejstva, da podjetje BB deluje na trgu, na katerem je prisotna močna konkurenca iz Azije in na katerem so marže zmanjšane.

- (55) Na podlagi teh podatkov Komisija ugotavlja, da se bo z izvajanjem načrta za prestrukturiranje obnovila sposobnost preživetja podjetja, če bo prestrukturiranje vključevalo izvedbo naložb, načrtovanih za leto 2010, in se bo obdobje prestrukturiranja podaljšalo do konca leta 2010.

5.5 Izogibanje neupravičenemu izkrivljanju konkurence

- (56) Po odločbi Komisije v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES so poljski organi predlagali tri druge izravnalne ukrepe, ki bi jih podjetje BB lahko izvedlo.
- (57) V zvezi s prvim predlogom, tj. 5-odstotnim znižanjem števila izdelanih predmetov, Komisija ugotavlja, da se podjetje BB naravno razvija proti manjšemu asortimentu proizvodov, vendar z višjo dodano vrednostjo. Tako po mnenju Komisije ta ukrep mogoče ne bo vplival na vedenje podjetja v praksi in tako mogoče ne bo zagotovil, da se prisotnost podjetja BB na trgu zmanjša.
- (58) Druga možnost je predvidevala prodajo 5 % strojev podjetja. Ob upoštevanju dejstva, da podjetje BB namerava izvesti program znatne posodobitve, ki vključuje nakup novih, učinkovitejših strojev, Komisija te možnosti ne obravnava kot veljavni izravnalni ukrep, saj bi se lahko proizvodna zmogljivost prodanih strojev nadomestila z višjo zmogljivostjo nove opreme.
- (59) Glede na zgoraj navedeno Komisija meni, da ti dve možnosti ne zagotavljata, da so škodljivi učinki pomoči na konkurenco omejeni.
- (60) Tretja možnost je prodaja proizvodnega obrata podjetja v [...]. S to prodajo bi se za 46 % zmanjšal asortiment proizvodov podjetja BB, njegov promet za 13 %, število strojnega orodja pa za 12 %. Ta možnost kot taka vključuje rešitve, predvidene v prvih dveh predlogih, in dodatne elemente. Poleg tega bodo morebitni konkurenti podjetja, ko bo proizvodni obrat v [...] naprodaj, imeli možnost, da kupijo organizirani del zmogljivosti podjetja BB, kar bi lahko ublažilo negativne učinke pomoči. Ne nazadnje, proizvodni obrat v [...] je sposoben preživeti, saj je leta 2006 ustvaril 1,2 milijona PLN dobička od prodaje, in ga kot takega ni treba prodati za namene prestrukturiranja.

(61) Ob upoštevanju zgoraj navedenega Komisija meni, da prodaja obrata v [...] pomeni veljavni in zadosten izravnalni ukrep.

5.6 Pomoč, omejena na najmanjši možni znesek

(62) Komisija je v odstavku 45 odločbe o sprožitvi postopkov izrazila dvome, da bi se načrtovano poplačilo nekaterih dolgov med obdobjem prestrukturiranja⁽⁶⁾ lahko vključilo v stroške prestrukturiranja. Ti dvomi niso bili odpravljeni. Komisija ugotavlja, da so bila ta sredstva izposojena kot del običajnega financiranja poslovanja podjetja in da se lahko vrnejo z obstoječimi sredstvi podjetja.

(63) Vendar pa je treba po podaljšanju obdobja prestrukturiranja do leta 2010, da bi se vključile naložbe, ki bodo potekale tisto leto, te naložbe vključiti v seznam stroškov prestrukturiranja.

(64) Komisija je v odstavkih 46 in 47 odločbe o sprožitvi postopkov izrazila dvome, da bi se lahko nekateri ukrepi, ki jih je priglasila Poljska, obravnavali kot prispevek prejemnika pomoči v skladu z odstavkoma 43 in 44 Smernic. Ti dvomi niso bili odpravljeni. Zato se ti ukrepi v naslednji analizi ne bodo obravnavali kot prispevek prejemnika pomoči.

(65) Zaradi tega je seznam stroškov prestrukturiranja, prispevka prejemnika in državne pomoči naslednji:

(tisoč PLN)

	2003–2009	2010	2003–2010
Stroški prestrukturiranja			
Prestrukturiranje javnega dolga	31 431		31 431
Naložbe	14 754	[...]	[...]
Skupaj	46 185	[...]	[...]
Lastni prispevek			
Prodaja sredstev (obrat v ulici [...])		[...]	[...]
Prenos sredstev	2 795		2 795
Prodaja proizvodnega obrata v [...]	[...]		[...]
Skupaj	[...]	[...]	[...]
Državna pomoč	31 431		31 431
Lastni prispevek/stroški prestrukturiranja: 50,4 %			

(66) Lastni prispevek podjetja BB k skupnim stroškom prestrukturiranja torej znaša 50,4 %, kar je v skladu s Smernicami o pomoči za reševanje in prestrukturiranje.

nost preživetja ogrožena zaradi zneska dolgov, ki jih mora plačati takoj. Dejstvo, da se je polovica pomoči dodelila v obliki posojila, zagotavlja, da je pomoč omejena na najmanjši možni znesek. To je zato, ker posojilo zagotavlja podjetju BB takojšnja sredstva za poplačilo njegovih zaostalih plačil. Hkrati bo podjetje BB moralo to posojilo v prihodnosti vrniti. To bo lahko storilo zaradi rednih dobičkov in bo zagotovilo, da podjetje ne bo nakopičilo presežnih denarnih sredstev v smislu Smernic.

(67) Odstavek 45 Smernic določa: „Zaradi omejevanja izkrivljajočega učinka mora biti znesek pomoči ali oblika, v kateri se dodeli, takšna, da podjetje ne dobi presežka denarnih sredstev.“ Komisija ugotavlja, da podjetje ponovno ustvarja dobiček. Vendar pa je njegova sposob-

(68) Komisija zato meni, da je pomoč omejena na najmanjši možni znesek.

⁽⁶⁾ Glej razpredelnico 1 odločbe o sprožitvi postopkov.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

(69) Komisija ugotavlja, da se lahko priglašena pomoč v korist podjetja Bison Bial razglasi za združljivo s skupnim trgom, če so izpolnjeni zahtevani pogoji –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Ukrepi pomoči v znesku 31,43 milijona PLN, ki jih je Poljska priglasila za podjetje Bison Bial, so združljivi s skupnim trgom, ob upoštevanju obveznosti in pogojev, določenih v členu 2.

Člen 2

1. Obdobje prestrukturiranja se podaljša do konca leta 2010, načrt za prestrukturiranje pa se izvede v celoti.

2. Obrat v ulici [...] se bo prodal do konca leta 2010.

3. Naložbe v vrednosti najmanj 41,61 milijona PLN se bodo izvedle do konca obdobja prestrukturiranja, tj. do konca leta 2010.

4. Proizvodni obrat v [...] se bo prodal do konca leta 2009 kupcu, ki je neodvisen od podjetja BB. Poljski organi bodo zagotovili, da bo poslovna dejavnost v proizvodnem obratu v [...] pred prodajo pravilno vodena, da bo imel na voljo dovolj sredstev, ki bodo zagotavljala njegov normalen razvoj, in da prejemnik pomoči ne bo sprejel nobenih ukrepov, ki bi namenoma zmanjšali njegovo vrednost, npr. prenos neopredmetenih sredstev, zaposlenih, strank ali prodajne zmogljivosti na druge dele podjetja Bison Bial.

Člen 3

Poljski organi bodo predložili polletna poročila o napredku v zvezi s postopkom prestrukturiranja.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Republiko Poljsko.

V Bruslju, 12. septembra 2007.

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije